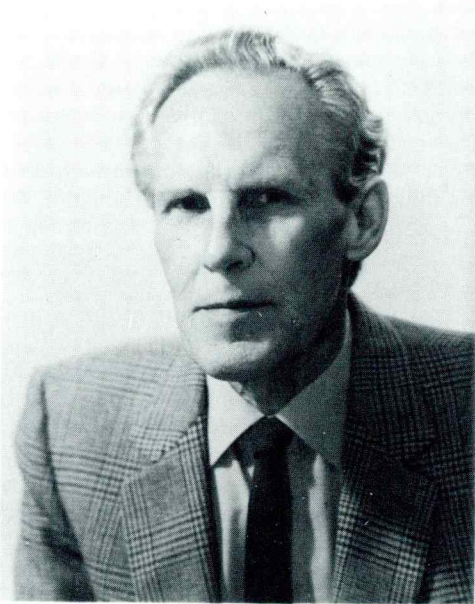

V spomin dr. Milanu Hamrlu

Vse slovenske geološke in rudarske stanovske kolege je hudo pretresla vest, da je 9. maja 1991 zaradi mučne bolezni umrl dr. Milan Hamrla, diplomirani inženir rudarstva. Bil je pionir v nastajajoči povojni slovenski geologiji in kasneje znanstvenik ter prvovrstni strokovnjak na področju premogišč in rudišč. Čeprav je bil visoko šolani rudar, se je že v začetku svojega strokovnega dela zapisal geologiji in ji ostal zvest do svojih zadnjih dni.

Vsi kolegi smo v Milanu Hamrlu poznali delu predanega, natančnega in resnicoljubnega znanstvenika ter raziskovalca. Pri iskanju geološke resnice je bil njen strog zagovornik. Pod zunanjim plaščem njegove strogosti in navidezne nedostopnosti pa se je skrival mehak in ranljiv človek. Žal se je s te strani dr. Hamrla razodel le redkim sodelavcem. Mnogokrat je imel tudi vzrok, da se je

umaknil sam vase, saj je bil zaradi nerazumevanja dolgo obdobje odrinjen od geoloških raziskav, ki jim je bil predan s srcem in dušo. Vendar tudi v težkih trenutkih osamljenosti ni klonil. Našel si je delo in v njem svoje zadovoljstvo ter odšel z dvignjeno glavo kot zmagovalec.

Milan Hamrla se je rodil 1. julija 1924 v Trbovljah kot sin priznanega rudarskega strokovnjaka. Sledil je rudarski tradiciji in zgledu svojega očeta ter se po vojni vpisal na montanistični oddelek Tehnične fakultete Univerze v Ljubljani. Študij rudarstva je končal leta 1950. Svojo prvo službo je nastopil pri Upravi za geološka raziskovanja, ki je kasneje prerasla v Geološki zavod Slovenije. Že leta 1953 je postal vodja odseka za raziskave premoga. Med prvimi slovenskimi geologi je leta 1957 dosegel doktorski naslov. Leta 1961 je postal šef oddelka za ekonomsko geologijo.

Obsežno poznavanje geologije, znanje tujih jezikov in pustolovski duh so dr. Hamrlo že leta 1962 zvabili v daljni svet Etiopije, kjer je delal do 1966. leta kot geološko-rudarski strokovnjak na mestu šefa Geološke sekcije ministrstva za rudarstvo. Leta 1967 je bil nadzorni geolog RUDIS-a pri raziskavi fosfatnih rudišč

v Tuniziji. Pri Anglo-American Corporation je deloval leta 1968 v Zambiji pri raziskavah bakrovih in piritovih rudišč. V letih 1969–1974 je ponovno delal v Etiopiji, to pot na Geološkem zavodu kot višji nadzorni geolog na mestu šefa Oddelka za podrobna raziskovanja mineralnih surovin. V agenciji Združenih narodov OTC je deloval dve leti (1973 in 1974) pri projektu ojačanja Geološkega zavoda v Etiopiji. Leta 1975 ga je doletela celo nezaposlenost.

Leta 1976 je bil krajši čas na Ministrstvu za rudarstvo in energijo v Kongu, vendar ga kmalu zopet povabijo v Etiopijo k Ministrstvu za rudarstvo, energijo in vodne vire. Iz svoje ljubljene Etiopije se je leta 1978 poslovil za vselej in se vrnil na Geološki zavod Ljubljana, kjer je delal kot direktorjev znanstveni svetnik. Dne 3. aprila 1991 se je upokojil, a že neozdravljivo bolan.

Čeprav je bil dr. Hamrla strokovnjak za raziskave vseh vrst mineralnih surovin, se v Sloveniji ni mogel nikoli izneveriti raziskavam premogišč. Še več, starosta je raziskav vseh slovenskih premogišč, kjer v njegovem času ni delovalo tako malo premogovnikov kot danes. V Sloveniji ni pojavov premoga, kjer se ne bi mudil dr. Hamrla in o njih ne bi imel vsaj osnovnih geoloških podatkov. Prav po njegovi zaslugi so z geološko-rudarskimi raziskavami odkrili nove zaloge premoga in s tem omogočili obstanek, razširitev in posodobitev večine slovenskih premogovnikov.

V Velenju je dr. Hamrla prvi opozoril na nevarnost vdora podzemnih vod iz dolomitnih in apnenčevih kamenin, ki leže pod mlajšimi premogonosnimi plastmi. To nevarnost so pričeli zmanjševati leta 1961 z obsežnimi hidrogeološkimi raziskavami.

Dr. Hamrla se je poleg terenskega raziskovanja lotil tudi znanstvenega petrografskega preučevanja slovenskih premogov, da bi dognal njihovo sestavo in zrelost. Za te raziskave si je sam sestavil potreben mikroskop in s to, sicer preprosto pripravo obdelal precejšen del slovenskih premogov. Rezultati njegovih raziskav, ki jih je prikazal na večjih mednarodnih znanstvenih posvetovanjih, so glede točnosti enaki onim iz razvitega sveta. Koliko več ur dela in potrpljenja pa je moral vložiti v te raziskave s preprosto mikroskopsko pripravo v primerjavi z modernimi mikroskopi, na katerih so njegovi kolegi v zamejstvu opravljali podobne raziskave!

Podatkov svojih raziskav Milan Hamrla ni nikoli skrival. Z njimi je seznanjal strokovni in znanstveni svet prek številnih znanstvenih del in poročil; mnoge je objavil tudi v naši Geologiji. Z našo revijo je bil povezan tudi del njegovega življenja. Strokovno je recenziral nekoliko člankov, pri mnogih pa je opravil tudi brežhibne prevode v angleški jezik.

Življenju našega sodelavca dr. Milana Hamrla so vtisnili najgloblji pečat slovenski premogi in daljna Etiopija. Iz najinih pogovorov zanesljivo vem, da je po vrnitvi iz Etiopije živel le še v mislih, da bi raziskoval naše premoge in se še kdaj vrnil v Etiopijo. Prevzeli so ga tamkajšnji ponosni domačini in mogočne naravne lepote. V vsem svojem življenju je bil neizprosni realist. Samo takrat, kadar je govoril o Etiopiji, se je vdal sanjarjenju.

Milan Hamrla je bil uspešen raziskovalec in praktik, ki mu je bilo o pravem času dano, da je zaoral globoke brazde v slovensko geologijo. V njih je posejal seme rezultatov svojih raziskav. Zasejano seme je vzkliklo, zraslo in že rodi novo seme, ki bo oplajalo bodoče slovenske geologe.

Spomin na tako delovnega in uspešnega človeka ne more zbledeti nikoli. Čeprav je sanjal, da bi našel svoj zadnji počitek v daljni Etiopiji, je prav, da je za vedno ostal pri nas in da ga je slovenska zemljica sprejela vase, saj je za razjasnitev njene geološke zgodovine opravil veliko delo.

Stanko Buser